

Proves d'accés a la universitat

Història de la filosofia

Sèrie 1

Qualificació				TR	
Exercici 1	Pregunta I				
	Pregunta II	<i>a</i>			
		<i>b</i>			
	Pregunta III				
Exercici 2					
Exercici 3					
Suma de notes parcials				X	
Qualificació final				X	

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de tres exercicis, que trobareu a les pàgines 2-5 (exercici 1), pàgina 8 (exercici 2) i pàgina 10 (exercici 3).

En cada exercici heu d'escollir UNA de les dues opcions (A o B).

Tingueu en compte que l'exercici 1 consta, al seu torn, de tres preguntes.

Exercici 1

[6 punts en total]

Trieu una de les dues opcions següents, A o B, i responeu a les tres preguntes de l'opció que heu triat (que es formulen després del text).

OPCIÓ A

Observo que hi ha una gran diferència entre l'esperit i el cos, perquè el cos, per la seva naturalesa, és sempre divisible, i l'esperit és del tot indivisible. En efecte, quan considero el meu esperit, és a dir, a mi mateix en tant que soc només una cosa que pensa, no hi puc distingir cap part, sinó que em concebo com una cosa única i íntegra. I encara que tot l'esperit sembla estar unit a tot el cos, si perdés un peu, un braç o qualsevol altra part del cos, sé que no per això se suprimiria cap part del meu esperit. I de les facultats de voler, de sentir, d'entendre, etc., no se'n pot dir pròpiament parts, perquè és un únic esperit el que vol, sent, entén, etc. En canvi, amb les coses corporals o extenses passa tot el contrari, ja que no n'hi ha cap que no es pugui dividir fàcilment en parts en el pensament, i per tant, no n'hi ha cap que no conegui com a divisible. I amb això n'hi hauria prou per a ensenyar-me que l'esperit o l'ànima de l'home és totalment diferent del cos, si no ho sabés ja d'abans.

René DESCARTES. *Meditacions metafísiques*, VI

Pregunta I. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]

Pregunta II. Expliqueu breument (entre cinc i vint paraules en cada cas) el significat que tenen en el text el mot i l'expressió següents: [1 punt]

a) «esperit»:

b) «una cosa única i íntegra»:

Pregunta III. Expliqueu el sentit de l'afirmació del text següent i les raons de René Descartes per a fer-la: «I amb això n'hi hauria prou per a ensenyar-me que l'esperit o l'ànima de l'home és totalment diferent del cos, si no ho sabés ja d'abans.» (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Descartes que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]

[Comenceu a respondre a aquesta pregunta aquí sota, i continueu escrivint, si voleu, a les pàgines 6 i 7.]

OPCIÓ B

—[...] Governar correspon a la part racional, perquè és sàvia i té previsió sobre tota l'ànima, i a la part fogosa li correspondrà ser súbdita i aliada de la part racional.

[...]

I aquestes dues parts s'imposaran a la part concupiscible, la qual ocupa l'espai més gran de l'ànima i és naturalment insaciable de béns.

[...]

Anomenem, doncs, coratjós un individu en virtut d'aquesta part fogosa de la seva natura quan, malgrat plaers o dolors, es manté ferm en allò que indica la raó sobre què és el que ha de témer i el que no.

—Totalment correcte —va dir ell.

—I l'anomenarem savi en virtut d'aquella petita part que governa i que dona aquestes indicacions, i que posseeix el coneixement de què convé a cadascuna de les tres parts, i a totes elles en conjunt.

—Sens dubte.

—I què més? No direm de tal home que és temperat per la unanimitat i harmonia d'aquestes tres parts, quan no hi ha cap conflicte entre l'element que mana i els dos que obeeixen, i tots estan d'acord que la raó ha de ser qui governi?

—Sí, la temprança —digué ell— és això i no pas cap altra cosa, tant a la ciutat com en l'individu.

—Finalment, un home serà just per allò que hem dit tantes vegades.

—És totalment indiscutible.

—Doncs què? —vaig dir—. Hi ha algun punt borrós en la nostra visió de la justícia que pugui fer que sembli que és una cosa diferent d'allò que vam trobar que era a la ciutat?

—No ho crec —va dir.

PLATÓ. *La República*, llibre IV

Pregunta I. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]

Pregunta II. Expliqueu breument (entre cinc i vint paraules en cada cas) el significat que tenen en el text el mot i l'expressió següents: [1 punt]

a) «ànima»:

b) «part concupiscible»:

Pregunta III. Expliqueu el sentit del següent fragment del text: «—Hi ha algun punt borrós en la nostra visió de la justícia que pugui fer que sembli que és una cosa diferent d'allò que vam trobar que era a la ciutat? —No ho crec —va dir.», i expliqueu quina justificació creu Plató que hi ha per a la idea que s'expressa en aquest fragment. (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Plató que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]

Exercici 2

Trieu UNA de les dues opcions següents, A o B.

OPCIÓ A. Compareu la concepció de Descartes sobre la possibilitat d'obtenir coneixement fiable sobre com és el món, amb la concepció sobre aquesta mateixa qüestió d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental. [2 punts]

OPCIÓ B. Compareu la concepció de Plató sobre la distinció entre cos i ànima amb la concepció sobre aquesta mateixa qüestió d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental. [2 punts]

Exercici 3

Trieu UNA de les dues opcions següents, A o B.

OPCIÓ A. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació del final del text següent: «No és contradictori pensar que podria ser que existís un Déu totpoderós; Déu podria, si volgués, haver creat l'univers fa només trenta minuts; podria haver creat l'univers incloent-hi la Terra i a tots nosaltres, i ens podria haver creat dotant-nos a cadascú d'una sèrie de “memòries” sobre el que ens sembla haver viscut en el passat, però que realment no són autèntiques memòries: el món, i nosaltres amb ell, fa només trenta minuts que existeix; per tant, jo no puc assegurar realment que hagi estudiat per a fer aquest examen —per més que ara sàpiga com respondre a les preguntes.» Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

OPCIÓ B. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «L'acció política dels dirigents i dels ciutadans ha d'estar sempre guiada per l'exercici de la raó d'una manera desapassionada; els sentiments d'indignació o de ràbia no tenen mai cap paper positiu en l'acció política.» Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

www.selectividadfilosofia.com